

Tartu Ülikooli Eesti vee kogude uurimise komisjoni väljaanne № 10.

Merejää vaatlused

1928/29. a. talvel Eestis.

Beobachtungen des Meereises

im Winter 1928/29 in Eesti.

K. Mattiesen'i trükk, Tartus, 1929.

Merejää vaatlused 1928/29. a. talvel.

Käesolevas väljaandes on antud lühike ülevaade jääludest Eesti välisvetes 1928/29. a. talvel. Vaatlusi toimetati 27 vaatluskohas (vt. tab. № 1), suuremalt jaolt tuletornides. Igapäevased tähelepanekud jääludest ja laevasõiduvõimalustest märgiti hom. kella 9 ajal sellekohastele vaatluslehedele.

Tabel № 1.

Vaatluskohtade nimekiri a. 1928/29. Verzeichnis d. Beobachtungspunkte.

Vaatluskoht Beobachtungsort	Laius Breite	Pikkus Greenwich'ist Länge von Greenwich	Vaatejate nimed Namen d. Beob- achter
Abruka	58° 10'	22° 30'	O. Err
Ekholm	59° 41'	25° 47'	R. Grigorjev
Emmaste	58° 42'	22° 36'	P. Pärtel
Haapsalu	58° 57'	23° 32'	J. Tammekand
Käsmu	59° 36'	25° 55'	Merikool
Kihnu	58° 06'	23° 59'	P. Denisov
Kokskär	59° 43'	25° 01'	R. Dorojejev
Köpu	58° 54'	22° 12'	A. Trofimov
Kübassaar	58° 26'	23° 18'	J. Teär
Loksa	59° 35'	25° 41'	J. Leiström
Lõõtsa	58° 38'	23° 20'	J. Mägi
Naissaar	59° 36'	24° 31'	K. Veski
Narva-Jõesuu	59° 28'	28° 04'	A. Peters
Osmussaar	59° 18'	23° 22'	E. Kuntse
Pakerort	59° 24'	24° 04'	R. Johanson
Paternoster	58° 33'	23° 26'	V. Rattur
Pärnu	58° 23'	24° 30'	Lootsid
Roomassaar	58° 13'	22° 30'	R. Treumann
Ruhnu	57° 48'	23° 15'	V. Graufeldt
Sõrve	57° 55'	22° 03'	A. Rentik
Stenskär	59° 49'	26° 20'	V. Kaevats
Suropi	59° 28'	24° 23'	M. Grigorjev
Tahkona	59° 06'	22° 34'	J. Juurikas
Tallinna	59° 26'	24° 48'	H. Vesk
Tiirikoja (Peipsi j.)	58° 52'	26° 58'	V. Hallik
Vilsand	58° 23'	21° 50'	A. Thom
Vormsi	59° 02'	23° 08'	A. Vilibert

Ilmastiku olusid Eesti rannikul 1928/29. a. talvel iseloomustavad tabelid № 2 ja № 3. Tabelil № 2 on tähendatud kuu keskmised temperatuurid (T) Eesti mereäärsedes meteoroloogiajaamades ning nende temperatuuride kõrvalekalded (A) 60-aastastest keskmistest. Tabelist näeme, et õhutemperatuur oli detsembrikuul üle normaaltemperatuuri, jaanuaris aga, iseäranis veebruaris ja ka märtsikuul, alla normaaltemperatuuri; aprillikuul tõusis õhu temp. uuesti üle normaaltemperatuuri.

Seetõttu ilmus jää väinades detsembrikuu keskpaigas, Läänemerel ja Soome lahel aga alles jaanuarikuu keskpaigas.

Raskete jäälolude tõttu oli laevasõit purjekatele Soome lahel idaosas suletud jaanuari esimesest poolest kuni mai aluni, lääneosas jaanuari lõpust kuni aprilli teise pooleni, väinades aga juba detsembri keskpaigast aprilli lõpuni. Aurikutele oli laevasõit Soome lahe idaosas takistatud jaanuarikuu keskpaigast aprilli lõpuni, kuna lääneosas ja Läänemerel tunduvad takistused ilmusid alles jaanuari lõpul ja kestsid väiksemate vahe-aegadega märtsikuu keskpaigani. Väinades oli laevasõit aurikutele väiksemate vaheaegadega takistatud detsembri keskpaigast aprilli lõpuni.

T a b e l № 2.

	Detsember		Jaanuar		Veebruar		Märts		Aprill		Mai	
	T	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	A
Vilsand	0.8	1.6	-3.3	-0.9	-11.6	-8.4	-1.7	0.2	-0.2	-3.0	8.3	1.1
Tallinna	-1.6	1.3	-7.9	-3.3	-14.6	-9.3	-3.3	-0.8	-1.1	-4.0	10.3	1.9
Pärnu	-1.9	1.7	-7.5	-2.3	-14.4	-8.8	-3.4	-0.5	-0.7	-3.9	11.4	2.0
Narva-Jõesuu	-2.5	1.9	-9.0	-2.6	-16.7	-10.0	-5.0	-1.6	-1.4	-4.6	11.3	2.0

Kokkukõlas kevadise temp. tõusuga vabanes Soome lahe lääneosa jäast märtsikuu teisel poolel, idosa aga, Stenskärist Narva-Jõesuuni, alles aprilli lõpul. Ka väinades püsis jäakate aprilli lõpuni ja isegi maikuu esimesel poolel.

Tabelis № 3 on antud tuulesuundade sagedus talvekuudel (dets., jaan., veebr., märts ja aprill) igapäevastel tähtajalistel vaatlustel (kell 7, 13 ja 21)

T a b e l № 3.

	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Vaikus Wind-stille
Vilsand	58	58	56	45	48	58	45	64	21
Tallinna	32	68	61	52	52	82	53	45	8
Pärnu	42	46	55	40	63	70	30	52	55
Narva-Jõesuu	41	49	70	75	50	68	53	46	1

Lamberti valemi järgi arvutatult oli keskmine tuulesuund: Vilsandis — N 14° W, Tallinnas — S 4° W, Pärnus — S 12° W ning Narva-Jõesuus — S 17° E.

Kogu vaatlusmaterjal on eelmiste aastate eeskujul läbitötatult mahutatud nelja tabelisse (№ 4, 5, 6, ja 7). Tabelis № 4 on märgitud teated jää ilmumisest ja kadumisest kui ka päevade arv jäaga. Tabeli esimene lahter sisaldab ajujää tähtaegu. Ruumi kokkuhoidmiseks pole vahet

tehtud üksikute ajujäälkide vahel, ega ole ka märgitud jäää liikumise suunda.

Teise lahtrisse on märgitud tähtajad kinnisjää ilmumisest ja kadumisest, ühes vastavate päevade arvuga, kusjuures tähendatud päevadeks on arvatud need, mil vähemalt $\frac{1}{10}$ vaadeldavast veepinnast oli kaetud kinnisjääga või kokkukülmunud ajujääga.

Järgmine lahter sisaldab tähtaegu, mil kogu vaatluskohast nähtav veeala oli kinni külmunud või kaetud ühtekülmunud ajujääga. Ka tähendatud nähtuse kohta on antud päevade arv.

Järgnevas lahtris on märgitud jääpäevade üldarv. Edasi järgnevad andmed liiklemise algusest ja lõpust jääl.

Tabel № 5 sisaldab andmeid laevasöidu võimalustest, ühes päevade arvuga, mil laevasöit jäälude tõttu oli purjekatele kui ka aurikutele takistamatut, raske või koguni võimatu. Kahes viimases lahtris on antud tähtajad esimesest ja viimases jäüst.

Mõlemas tabelis on vaatluskohad korraldatud laevasöiduteede järele, mille tõttu on hõlpus võrrelda nii jäälusid kui ka laevasöidu võimalusi.

Tabelid № 6 ja № 7 sisaldavad andmeid jäää paksusest ja lume kõrgusest jääl. Mõõduresultaadid on antud sentimeetrites.

Tabelis leiduv punkt (.) tähendab, et vaatlust pole tehtud, kriips (—) aga, et vastavat nähtust pole olnud.

Vaatlused on trükis avaldamiseks läbi töötanud stud. math. J. Limberg.

K. F r i s c h.

Päevad jääga 1928/29. a. talvel.

Tabel № 4.

Tage mit Eis im Winter 1928/29.

Vaatluskoht Beobachtungsort	Liikuv jää Treibeis	Kinnisjää Festes Eis	Päevade arv Zahl d. Tage	Kogu horisont kinni külmunud Der ganze Horizont zugefroren	Päevade arv Zahl d. Tage Jaapaevald Gesamtzahl der Tage mit Eis	Jalakäimine jääl Das Eis gangbar	Hobustega söitmne jääl Das Eis fahrbar
Sörve (Läänemeri)	17 I—18 I; 24 I—29 I; 31 I—3 IV;	8 II;	1	—	—	72	—
Vilsand	24 I—28 I; 30 I—31 I; 6 II—13 II; 15 II—20 II; 23 II—13 III; 18 III— 21 III; 2 IV—4 IV; 6 IV—7 IV; 11 IV;	—	—	—	49	17 I— .	24 I— .
Emmaste	31 XII—1 III; 13 IV—30 IV;	15 XII—24 XII; 31 XII —19 IV;	120	2 III—28 III;	27	131	2 I—15 IV; 9 I—12 IV;
Kõpu	20 II—21 II; 27 II—2 III; 16 III;	24 I; 3 II—15 III; 17 III —5 IV;	62	—	—	65	—
Tahkona	26 I—2 II; 5 II—18 II; 20 II—26 II; 28 II—3 III; 6 III—9 III; 21 III—28 III; 1 IV—2 IV; 6 IV; 8 IV—14 IV;	19 II; 4 III—5 III; 10 III —20 III;	14	—	—	69	—
Vormsi (Soome l.)	17 XII—26 XII; 31 XII—4 II; 8 II; 21 II—5 III; 22 III—23 III; 28 III— 28 IV; 2 V—9 V;	3 I—4 I; 5 II—22 IV;	79	5 II—6 II; 10 II—20 II; 6 III—21 III; 24 III —25 III;	31	136	—
Osmussaar	6 II—8 II; 10 II—24 II; 26 II—26 IV;	9 II; 14 II—23 II; 11 III —16 III;	17	—	—	79	10 II—23 II; 2 III—22 III;
Pakerort	25 I; 27 I; 29 I; 31 I; 5 II; 12 II— 13 II; 15 II—17 II; 21 II—26 II; 2 III —3 III; 6 III; 8 III; 12 III; 21 III— 24 IV;	6 II—11 II; 18 II—23 II; 27 II—1 III; 4 III— 20 III; 5 IV;	33	6 II; 8 II—10 II; 19 II; 28 II—1 III; 3 III— 5 III; 7 III; 9 III— 11 III; 13 III—20 III;	21	82	6 II— .
Suuropi	2 II—9 III; 24 III—26 IV; 29 IV—30 IV;	17 II—7 IV;	50	10 III—11 III; 15 III— 23 III;	10	86	17 II— .
Naissaar	31 XII—10 I; 14 I—5 II; 11 II—17 II; 20 II—9 III; 12 III—15 III; 17 III— 29 III; 3 IV—4 V;	6 II—14 IV;	68	6 II—10 II; 18 II— 19 II; 10 III—11 III; 16 III; 30 III—2 IV;	14	122	7 II—15 IV; .
Tallinna	2 II—4 II; 9 IV; 11 IV—25 IV; 29 IV —30 IV;	14 I—15 I; 24 I—28 I; 30 I; 1 II—3 II; 5 II —30 IV;	95	5 II—7 IV;	62	97	10 II— .
Kokskär	25 I—28 I; 31 I—1 II; 4 II—6 II; 3 III —20 IV; 22 IV—25 IV; 28 IV—30 IV;	7 II—2 III;	24	7 II—8 II; 11 II—2 III;	22	89	6 II—21 IV; 6 II—19 IV;
Loksa	2 II;	31 I—7 V;	97	6 II—1 V;	85	97	6 II—24 IV; 8 II—17 IV;
Ekhholm	17 I—18 I; 21 I—2 II; 4 II—5 II; 11 III—12 III; 23 III—29 III; 3 IV— 14 IV; 17 IV—9 V;	1 II; 6 II—30 IV;	85	6 II—10 III; 13 III— 22 III; 30 III—2 IV; 15 IV—16 IV;	49	110	6 II—30 IV; 12 II—20 IV;

Päevad jääga 1928/29. a. talvel.

Tabel № 4.

Tage mit Eis im Winter 1928/29.

Vaatluskoht Beobachtungsort	Liikuv jää Treibeis	Kinnisjää Festes Eis	Päevade arv Zahl d. Tage	Kogu horisont kinni külmunud Der ganze Horizont zugefroren	Päevade arv Zahl d. Tage	Jäätäevade Jahresdauer Tage mit Eis	Jalakäimine jääl Das Eis gangbar	Hobustega söitmne jääl Das Eis fahrbar
Käsmu	15 I—16 I; 18 I—24 I; 29 I—30 I; 2 II; 4 II; 10 IV; 15 IV; 20 IV; 1 V; 8 V;	17 I; 25 I—7 V;	104	17 I; 1 II; 5 II—7 IV; 11 IV—14 IV; 18 IV —19 IV;	70	114	5 II—23 IV; 7 II—20 IV;	
Stenskär	23 I—30 I; 2 II—5 II; 24 III; 4 IV—2 V;	31 I—1 II; 6 II—14 IV;	70	6 II—23 III; 25 III— 3 IV;	56	100	9 II—11 IV;	.
Narva-Jõesuu	15 XII—20 XII; 22 XII—2 I; 4 I—16 I; 25 I—30 I; 2 V—9 V; 11 V—15 V; 1 II; 29 III; 31 III—26 IV;	29 XII—13 V;	136	17 I—24 I; 31 I—1 V;	99	141	17 I—. 9 II—.	
Ruhnu		2 II—28 III; 30 III;	.	2 II—28 III; 30 III;	55	.	1 II—15 IV;	.
Kihnu	14 XII—26 XII; 31 XII—3 I; 6 I—31 I; 26 IV—19 V;	17 XII—19 XII; 1 I— 12 I; 15 I—8 V;	129	1 II—30 III; 7 IV;	58	153	4 I—1 V; 24 I—20 IV;	
Sörve (Liivi l.)	16 XII; 7 I—8 I; 14 I—24 I; 5 II— 7 II; 29 III—6 IV; 8 IV—13 IV;	25 I—2 II; 8 II—28 III;	58	25 I—2 II; 8 II—28 III;	58	90	.	.
Abruka	17 XII—18 XII; 21 XII—28 XII; 1 I— 3 I; 8 I—18 I; 20 I; 2 II—7 II; 2 IV; 12 IV—1 V;	15 XII—25 IV;	132	27 I—1 II; 8 II—29 III; 3 IV—6 IV;	60	138	4 I—11 I; 20 I —22 IV;	31 I—12 IV;
Roomassaar	15 XII—18 XII; 28 XII; 31 XII—1 I; 26 IV—30 IV;	17 XII—26 IV;	131	4 I—23 IV;	110	137	5 I—23 IV; 1 II—13 IV;	
Kübassaar	17 XII; 1 I—4 I; 14 I; 17 I; 8 IV; 16 IV—20 IV; 25 IV—17 V;	12 XII—26 IV;	133	18 I—19 I; 24 I—29 III; 2 IV—6 IV;	72	157	17 XII—26 IV; 4 I—14 IV;	
Paternoster	20 XII—21 XII; 22 I; 26 IV—17 V;	17 XII—21 XII; 30 XII —26 IV; 28 IV—1 V;	127	17 XII—19 XII; 31 XII —1 I; 3 I; 15 I—19 I; 23 I—19 IV; 22 IV;	99	144	3 I—24 IV; 8 I—19 IV;	
Lõotsa	16 XII—17 XII; 30 XII—31 XII; 26 IV —16 V;	18 XII—19 XII; 1 I— 28 IV;	120	18 XII; 1 I—22 IV;	113	142	3 I—21 IV; 9 I—18 IV;	
Haapsalu	2 V;	15 XII—2 V;	139	17 XII—27 XII; 30 XII —30 IV;	133	139	17 XII—30 IV; 20 XII—24 XII; 2 I—20 IV;	
Vormsi (Suur väin)	18 XII—24 XII; 31 XII—2 I; 8 I—4 II; 15 IV—16 IV; 20 IV—21 IV; 23 IV —10 V;	2 I—25 IV;	114	6 I—7 I; 5 II—13 IV; 17 IV—19 IV; 22 IV;	74	138	7 I—20 IV; 9 I—18 IV;	
Pärnu	16 XII; 18 XII—22 XII; 25 XII—31 XII; 13 I; 3 V—17 V;	17 XII—24 XII; 29 XII —8 V;	139	17 XII; 23 XII—24 XII; 1 I—9 I; 15 I—1 V;	119	154	1 I—1 V; 2 I—23 IV;	
Tiirikoja (Peipsi j.)	14 XII—16 XII; 28 XII—30 XII; 13 I —14 I; 1 V—13 V;	15 XII—30 IV;	137	22 XII—27 XII; 31 XII —12 I; 15 I—30 IV;	125	151	22 XII—28 XII; 31 XII—3 V; 3 I—13 I; 17 I—27 IV;	

Laevasõidu võimalused jääpäevadel 1928/29. a. talvel. Tab. № 5. Schiffahrtsmögl. an d. Tagen mit Eis im Winter 1928/29.

Vaatluskoht Beobachtungsort	Laevasõit purjekateli raske Segelschiffahrt erschwert	Päevade arv Zahl der Tage	Purjekatel sõit võimatu Segelschiffahrt unterbrochen	Päevade arv Zahl der Tage	Aurikutel sõit raske Dampfschiffahrt erschwert	Päevade arv Zahl der Tage	Aurikutel sõit võimalik ainult jäälöhkuja abiga Dampfschiffahrt möglich nur mit Hilfe von Eisbrechern	Päevade arv Zahl der Tage	Aurikutel sõit võimatu Dampfschiffahrt unterbrochen	Päevade arv Zahl der Tage	Viimane jäätäde Erste Eismeldung	Viimane jäätäde Letzte Eismeldung
Sörve (Lääneremi)	18 I; 24 I–28 I; 25 II; 2 IV–3 IV;	9	29 I; 31 I–2 II; 4 II–24 II; 26 II –1 IV;	60	29 I; 31 I–2 II; 4 II–24 II; 26 II –2 III; 4 III–16 III; 19 III–27 III; 1 IV; 31 I; 6 II–12 II; 19 II –20 II; 24 II–9 III;	53	3 III; 17 III–18 III; 28 III–31 III;	7	—	—	17 I	3 IV
Vilsand	25 I–28 I; 30 I; 13 II; 15 II–18 II; 23 II;	11	31 I; 6 II–12 II; 19 II–20 II; 24 II –9 III;	24	—	—	—	—	—	—	24 I	11 IV
Emmaste	15 XII–18 XII; 31 XII –1 I; 26 IV–30 IV;	11	19 XII–23 XII; 2 I –25 IV;	119	2 I; 20 IV–25 IV;	7	19 XII–23 XII; 3 I –22 I; 13 IV– 19 IV;	32	23 I–12 IV;	80	15 XII	30 IV
Köpu	7 II–8 II; 10 II– 19 II; 22 II–26 II; 19 III–29 III;	28	9 II; 20 II–21 II; 27 II–18 III;	23	9 II; 21 II; 27 II– 2 III; 17 III–18 III;	8	20 II; 3 III–16 III;	15	—	—	3 II	5 IV
Tahkona	26 I–27 I; 31 I– 2 II; 6 IV;	6	28 I–30 I; 5 II– 26 II; 28 II–28 III; 1 IV–2 IV; 8 IV –14 IV;	63	28 I–30 I; 13 II– 18 II; 25 II–26 II; 28 II–1 III; 23 III– 28 III; 1 IV–2 IV; 8 IV–10 IV; 12 IV; 14 IV;	26	5 II–12 II; 19 II– 24 II; 2 III–22 III; 11 IV; 13 IV;	37	—	—	26 I	14 IV
Vormsi (Soome I.)	18 XII; 3 I; 24 IV; 2 V; 9 V;	5	1 I; 4 I–9 I; 15 I –23 IV; 26 IV;	107	1 I; 4 I; 8 I; 23 I– 3 II; 26 IV;	16	5 I–7 I; 9 I; 15 I– 22 I; 4 II–8 II; 29 III–31 III; 3 IV –7 IV; 20 IV– 23 IV;	29	9 II–28 III; 1 IV– 2 IV; 8 IV–19 IV;	62	17 XII	9 V
Osmussaar	24 II; 26 II; 6 IV; 24 IV–26 IV;	6	6 II–23 II; 27 II– 27 III; 30 III–5 IV; 8 IV–20 IV;	67	6 II–8 II; 17 II– 19 II; 27 II–28 II;	8	9 II–16 II; 20 II– 23 II; 1 III–27 III; 30 III–5 IV; 8 IV –20 IV;	59	—	—	6 II	26 IV
Pakerort	25 I; 5 II; 13 II; 15 II–17 II; 26 II; 4 IV; 6 IV; 23 IV;	10	6 II–12 II; 18 II– 23 II; 27 II–3 IV; 8 IV–22 IV;	64	6 II–8 II; 12 II; 18 II– 21 II; 27 II; 6 III; 8 III; 25 III; 27 III– 28 III; 3 IV; 8 IV– 10 IV; 13 IV;	19	9 II–11 II; 22 II– 23 II; 28 II–5 III; 7 III; 9 III–24 III; 26 III; 29 III–2 IV; 11 IV–12 IV; 14 IV –22 IV;	45	—	—	25 I	24 IV
Suuropi	5 II; 8 IV–9 IV; 24 IV; 29 IV–30 IV;	6	6 II–7 IV; 10 IV– 23 IV;	75	6 IV; 10 IV;	2	7 II–7 IV; 11 IV– 23 IV;	73	—	—	5 II	30 IV
Naissaar	1 V–4 V;	4	31 I–2 II; 5 II– 30 IV;	88	31 I–2 II; 5 II; 24 IV–30 IV;	11	6 II–23 IV;	77	—	—	31 XII	4 V
Tallinna	25 I; 30 I–31 I; 4 II;	4	5 II–25 IV;	80	5 II–8 II; 8 IV– 11 IV; 24 IV–25 IV;	10	9 II–7 IV; 12 IV– 23 IV;	70	—	—	14 I	30 IV
Kokskär	25 I; 29 IV;	2	31 I; 4 II–20 IV; 22 IV–25 IV; 28 IV; 30 IV;	83	31 I; 28 IV; 30 IV; 3 II–20 IV; 22 IV– 25 IV;	3	4 II–20 IV; 22 IV– 25 IV;	80	—	—	25 I	30 IV

Laevasõidu võimalused jäätpevadel 1928/29. a. talvel. Tab. № 5. Schiffahrtsmögl. an d. Tagen mit Eis im Winter 1928/29.

Vaatluskoht Beobachtungsort	Laevasõit purjekatel raske Segelschiffahrt erschwert	Päevade arv Zahl der Tage	Purjekatel sõit võimatu Segelschiffahrt unterbrochen	Päevade arv Zahl der Tage	Aurikutel sõit raske Dampfschiffahrt erschwert	Päevade arv Zahl der Tage	Aurikutel sõit võimalik ainult jäälõkuja abiga Dampfschiffahrt möglich nur mit Hilfe von Eisbrechern	Päevade arv Zahl der Tage	Aurikutel sõit võimatu Dampfschiffahrt unterbrochen	Päevade arv Zahl der Tage	Esimene jääteade Erste Eismeldung	Viimane jääteade Letzte Eismeldung
Loksa Ekholm	31 I—4 II; 18 I; 2 II; 27 IV; 30 IV—8 V;	5 12	5 III—7 V; 24 I—27 I; 30 I— 1 II; 4 II—26 IV; 28 IV—29 IV;	64 91	— 24 I—27 I; 30 I— 1 II; 28 IV—29 IV;	— 9	5 III; 4 II—26 IV;	1 82	6 III—7 V; —	63	31 II 17 I	7 V 9 V
Käsmu	4 V—8 V;	5	15 I—3 V;	109	15 I—1 II; 3 V;	32	2 II—19 IV;	77	—	—	15 I	8 V
Stenskär	—	—	23 I—2 V;	100	23 I—30 I; 2 II; 2 V;	10	31 I—1 II; 3 II— 12 II;	12	13 II—1 V;	78	23 I	2 V
Narva-Jõesuu	—	—	6 I—5 V;	120	6 I; 4 V—5 V;	3	7 I—15 I; 27 IV— 3 V;	16	16 I—26 IV;	101	15 XII	15 V
Ruhnu	—	—	—	—	—	—	1 II—18 II; 2 IV— 26 IV;	19	II—1 IV;	42	1 II	—
Kihnu	2 I; 10 I—12 I; 14 I; 17 V—18 V;	7	3 I—9 I; 15 I—18 I; 19 I—16 V;	129	3 I—9 I; 15 I—18 I; 21 I—23 I; 13 V —16 V;	18	19 I—20 I; 24 I—1 II; 13 III; 29 IV—12 V;	26	2 II—12 III; 14 III— 28 IV;	85	14 XII	19 V
Sörve (Liivi laht)	17 I; 20 I—23 I; 8 IV—9 IV;	7	18 I; 24 I—2 II; 5 II—6 IV; 10 IV —12 IV;	75	18 I; 24 I—30 I; 5 II; 10 IV;	10	31 I—2 II; 6 II— 6 IV; 11 IV—12 IV;	65	—	—	16 XII	13 IV
Abruka	18 XII; 22 XII— 28 XII; 1 I; 14 I; 30 IV;	11	19 XII—21 XII; 2 I —13 I; 15 I—29 IV;	120	19 XII—21 XII; 2 I —10 I;	12	11 I—13 I; 15 I—23 I; 20 IV—29 IV;	22	24 I—19 IV;	86	15 XII	1 V
Roomassaar	17 XII; 1 I—2 I; 29 IV;	4	18 XII—27 XII; 3 I —28 IV;	126	18 XII—27 XII; 3 I;	11	4 I—11 I; 24 IV— 28 IV;	12	12 I—23 IV;	102	15 XII	30 IV
Kübassaar	5 I—8 I; 18 I;	5	9 I—10 I; 19 I—12 V;	116	—	—	9 I—10 I; 13 IV— 25 IV;	15	19 I—12 IV; 26 IV	101	12 XII	17 V
Paternoster	21 XII;	1	17 XII—20 XII; 30 XII —17 V;	143	17 XII; 20 XII; 30 XII —2 I; 12 V—17 V;	12	18 XII—19 XII; 3 I —7 I; 10 V—11 V;	9	8 I—9 V;	122	17 XII	17 V
Lõõtsa	16 XII; 30 XII; 2 V; 15 V—16 V;	5	17 XII—19 XII; 31 XII —1 V; 3 V—14 V;	137	17 XII—19 XII; 31 XII; 9 V; 12 V;	6	1 I—3 I; 26 IV— 28 IV; 30 IV—1 V; 7 V; 10 V—11 V; 13 V—14 V;	13	4 I—25 IV; 29 IV; 3 V—6 V; 8 V;	118	16 XII	16 V
Haapsalu	17 XII; 27 XII— 29 XII;	4	18 XII—26 XII; 30 XII —1 V;	132	18 XII—26 XII; 30 XII —3 I;	14	4 I—6 I; 26 IV—1 V;	9	7 I—25 IV;	109	15 XII	2 V
Vormsi (Suur väin)	7 V;	1	18 XII; 1 I—2 V; 9 V;	124	18 XII; 1 I; 24 IV— 25 IV; 30 IV—2 V; 9 V;	8	2 I—12 I; 20 IV; 26 IV—29 IV;	16	13 I—19 IV; 21 IV —23 IV;	100	18 XII	10 V
Pärnu	16 XII—17 XII; 9 V —10 V;	4	18 XII—8 V;	142	8 V;	1	18 XII—25 XII; 28 XII —10 I; 3 V—7 V;	27	26 XII—27 XII; 11 —2 V;	114	16 XII	17 V
Tiirikoja (Peipsi j.)	—	—	15 XII—13 V;	150	12 V—13 V;	2	15 XII—16 XII;	2	17 XII—11 V;	146	14 XII	13 V

Das Meereis im Winter 1928/29.

Vorliegende Veröffentlichung enthält eine kurze Zusammenfassung der Eisverhältnisse in den Estnischen Aussengewässern im Winter 1928/29. Die Beobachtungen sind an 27 Beobachtungspunkten (siehe Tabelle Nr. 1), grösstenteils von Leuchttürmen aus angestellt worden. Die täglichen Anmerkungen über die Eisverhältnisse und Schiffahrtsmöglichkeiten wurden um 9 Uhr morgens in entsprechende Beobachtungsblätter eingetragen.

Die Witterungsverhältnisse an der Estnischen Küste im Winter 1928/29 charakterisieren die Tabellen Nr. 2 und Nr. 3. In der Tabelle Nr. 2 sind die monatlichen Temperaturmittel der meteorologischen Küstenstationen Eestis (T) sowie deren Abweichungen (A) vom 60-jährigen Mittel gegeben. Aus der Tabelle ersehen wir, dass die Lufttemperatur im Dezember über der Normaltemperatur, im Januar aber, insbesondere im Februar und auch im März unter der Normaltemperatur lag. Im April stieg die Lufttemperatur wieder über die Normaltemperatur. Infolgedessen erschien das Eis in den Sunden Mitte Dezember, in der Ostsee und im Finnischen Meerbusen aber erst Mitte Januar.

Infolge der schweren Eisverhältnisse war die Segelschiffahrt im Osten des Finnischen Meerbusens von der ersten Hälfte des Januar Monats bis Anfang Mai und im Westen von Ende Januar bis zur zweiten Hälfte des April Monats geschlossen. Die Dampfschiffahrt war im Osten des Finnischen Meerbusens von Mitte Januar bis Ende April behindert, während im Westen und in der Ostsee bedeutende Schwierigkeiten erst Ende Januar entstanden und mit kleinen Unterbrechungen bis Mitte März andauerten. In den Sunden war die Fahrt für Dampfschiffe mit kleinen Unterbrechungen von Mitte Dezember bis Ende April behindert.

Übereinstimmend mit dem Ansteigen der Temperatur im Frühling verschwand das Eis im Westen des Finnischen Meerbusens in der zweiten Hälfte des März Monats, im Osten aber von Stenskär bis Narva-Jõesuu erst Ende April. Auch in den Sunden hielt sich die Eisdecke bis Ende April und sogar bis zur ersten Hälfte des Mai Monats.

Tabelle Nr. 3 enthält die Häufigkeit der Winde in den Wintermonaten (Dezember—April) nach den täglichen Terminbeobachtungen (7, 13 und 21). Nach der Lambert'schen Formel war die mittlere Windrichtung: in Vilsand — N 14° W, in Tallinna — S 4° W, in Pärnu — S 12° W und in Narva-Jõesuu — S 17° E.

Das ganze Beobachtungsmaterial ist nach dem Muster der vorhergehenden Jahre in 4 Tabellen zusammengefasst (Nr. 4—7). Tabelle Nr. 4 enthält Daten über das Erscheinen und Verschwinden des Eises, sowie über die Anzahl der Eistage. Die erste Rubrik enthält Angaben über das Treibeis, wobei, um Raum zu ersparen, zwischen den einzelnen Eisarten kein Unterschied gemacht worden ist und auch die Richtung der Eisbewegung fortgelassen ist.

In der zweiten Rubrik finden sich Daten über das Erscheinen und Verschwinden des festen Eises und über die Anzahl der entsprechenden Tage, wobei nur diejenigen Tage in Betracht gezogen sind, an denen wenigstens $\frac{1}{10}$ der Umgebung mit festem Eise oder zugefrorenem Treibeise bedeckt war.

Die nächste Rubrik enthält Angaben über die Tage, an denen der ganze sichtbare Horizont unter einer festen Eisdecke sich befand oder von zugefrorenem Treibeise bedeckt war und über die Anzahl dieser Tage. Weiter folgen die Gesamtanzahl der Eistage und Daten über den Beginn und Schluss des Verkehrs auf dem Eise.

Tabelle Nr. 5 enthält Daten über die Schiffahrtsmöglichkeit, mit Angabe der Anzahl der Tage, an denen infolge der Eisverhältnisse die Fahrt für Segel- sowie Dampfschiffe unbehindert, erschwert oder unmöglich war. Die zwei letzten Rubriken enthalten Daten über die erste und letzte Eismeldung.

In beiden Tabellen sind die Beobachtungspunkte nach den Schiffahrtslinien geordnet, um eine bessere Übersicht über die Schiffahrtsmöglichkeiten in Abhängigkeit von den Eisverhältnissen zu erhalten.

Die Tabellen Nr. 6 und Nr. 7 enthalten Angaben über die Eisdicke und über die Schneehöhe auf dem Eise in cm.

Ein Punkt (.) in den Tabellen an Stelle der Daten bedeutet das Fehlen der Beobachtung, ein Strich (—) dagegen das Fehlen der betreffenden Erscheinung.

Die Bearbeitung der Beobachtungen für die Veröffentlichung erfolgte durch Herrn stud. math. J. Limberg.

K. F r i s c h.